

šibenskilist

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA OPĆINE ŠIBENIK

Cijena 20 dinara — Izdaje Novinsko-izdavačko poduzeće
»Stampa« Šibenik — Direktor MARKO JURKOVIĆ — Mjesečna preplata za SFRJ 100 dinara — Tekući račun: Komunalna banka Šibenik 435-11-1-8 * Telefon stamparije 22-28 i 29-53

Uz razmatranje Nacrt Statuta SKJ

PRINCIPI ORGANIZACIJE

Princip demokratskog centralizma ponovo je snažno istaknut u Nacrtu izmjena i dopuna Statuta SKJ. A to znači da organizacije, organi i rukovodstva donose odluke, stvaraju stavove te formiraju mišljenja i zaključke nakon svestrane diskusije razmijene mišljenja. Ali to znači i to da kad su jednom odluke donesene onda je manjina obavezna da ostvaruje odluke većine. Baš u tom principu uvijek je i bila snaga organizacije komunista i na tome se zasnila njena udarna moć, jedinstvo akcije njenih članova i organa.

Daljnja važna postavka organizacije i organizacione strukture Saveza komunista, tj. da je po pravilu organiziran na privredno-radnom i teritorijalnom principu, također je izražena u Nacrtu.

Prva u organizacionoj strukturi je, kako predviđa Nacrt, osnovna organizacija. U većim radnim kolektivima i u većim mjesnim organizacijama može biti više osnovnih organizacija SK koje djeluju jedinstveno. Tu je najviši zajednički organ konferencija i komitet SK koji usmjeravaju tu djelatnost.

Najviši organi Saveza komunista Jugoslavije jesu Centralni komitet, Kontrolna komisija i Reviziona komisija.

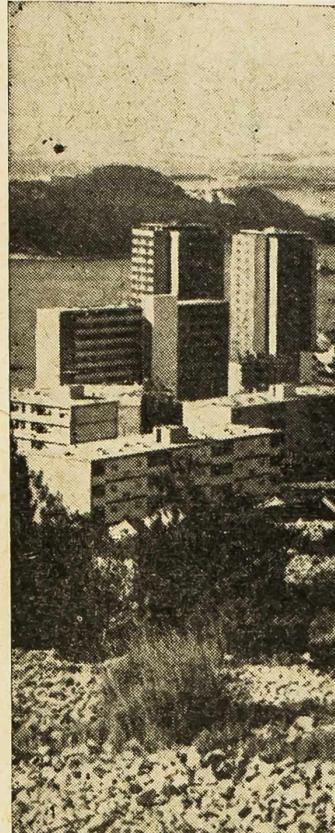
Svi ti organi se biraju u terminima koje određuje Statut. A za svoj rad oni odgovaraju organizacijama koje su ih izabrale i dužni su da ostvaruju Program Statuta i politiku SKJ. Također, ne bi bilo u duhu Saveza komunista kad bi u pojedinim organima došla do izražaja samovolja pojedinaca. Stoga Nacrt predviđa da organi i rukovodstva rade kolektivno. S tim u vezi članovi pojedinih organa snose pored pojedinačne i kolektivnu odgovornost za stavove i odluke koje su donijeli.

Zadatke pojedinih komiteta utvrđuju odgovarajuće konferencije. Njihova pak umještost treba da se ogleda u tome što će politika Saveza znati adaptirati uvjetima svog područja, i opet, što će na osnovi vlastitih prilika i poznavanja situacije davati prijedloge višim rukovodstvima radi formiranja politike Saveza.

Dok se sekretar, odnosno sekretarijat osnovne organizacije bira svake godine, općinski i kotarski komitet bira se svake druge godine, a pokrajinski komitet svake treće godine. Republički kongres, prema Statutu treba da se održavaju svake četvrte godine, a najviši organ Saveza komunista Jugoslavije — kongres saziva se jedanput u pet godina.

Sastav svih organa Saveza komunista treba da se obnavlja. Tako se npr. prilikom izbora mijenja barem četvrtina članova Centralnog komiteta SKJ. Isti princip vrijedi i za republike centralne komitete.

Zanimljiva je još i odredba Statuta da se radi efikasnijeg rada na određenim područjima društvene djelatnosti stvaraju aktivni komunisti koji će omogućiti da se usmjeravaju gledišta i formiraju zajednički stavovi gdje i kada treba da se osnuju aktivni Saveza — odlučuju određeni komiteti Saveza komunista.

Komunisti drniške općine počeli proradu Nacrt Statuta SKJ

Prošlog utorka održan je sastanak sa sekretarima osnovnih organizacija SK u vezi s proradom Nacrtu izmjena i dopuna Statuta SKJ, a istoga dana poslije podne na istom su se zadatu našli i članovi predavačkog aktiva.

Prve prijedaje na Nacrt izmjena odnose su se na mjesto i ulogu aktiva komunista, predlagano je proširenje pojma preduzetne organizacije, pomicanje granice prijema do 16 godina i promjena redoslijeda kazni te mogućnost smjenjivanja s dužnosti ne samo u partijskim forumima nego općenito.

(c)

U tom tromjesečju desio se jedan smrtni i tri teža slučaja. Prigodom smrtnog slučaja nagnjeno se život Janje Pivac iz Jadrtovca. Teži slučajevi dogodili su se u »Elektro«, pad sa električnog stuba zbog slabe organizacije posla, a u poduzeću »Luka« padom jednog nosača grotla broda u brodsko skladište — zbog nepravilnog rada pri otvaranju skladišta broda.

U sporovima iz radnih odnosa Inspekcija rada intervenirala je u 55 slučajeva, od čega je uspješno privredno krajem 49 slučajeva. U ovom razdoblju bilo je znatno manje nepravilnosti iz radnih odnosa

negu u prvom tromjesečju ove godine. Naime, dok je u periodu siječanj-ožujak Inspekcija rada intervenirala 97 puta, u drugom tromjesečju broj takvih intervencija bio je znatno manji — svega 55. Te se nepravilnosti uglavnom odnose na premještaj radnika na drugo radno mjesto bez pismenog rješenja i prava žalbe (ugostiteljsko poduzeće »Šubićevac« i »Vodovod«), zatim raskidanje radnog odnosa bez otkaza (»Kamenar«, kombinat »Kornati«, te privatni poslodavac Krešimir Martinović). Pored toga Inspekcija je intervenirala i prilikom promjene radnog mjesto, odnosno zanimanja radnika bez njegovog pristanka.

(Nastavak na 5. strani)

Tragom Inspekcije rada

Manje nepravilnosti u radnim odnosima

Unatoč već dubokom korijenu radničkog samoupravljanja i nizu pozitivnih zakonskih propisa i normi očigledna je činjenica da inspekcije rada još uvijek nisu izlische institucije. Nitko, naravno, ne očekuje da će u domenu, recimo, radnih odnosa svi potezi biti pravilni, na mjestu i bez posljedica koje svjedoče o povredi prava proizvođača (i upravljača), ali nas može i mora začuditi konstatacija da tih nepravilnosti imaju danas. Sudeći po podacima Inspekcije rada Općinske skupštine moglo bi se zaključiti da je broj nepravilnosti u osjetljivom opadanju, ali pojedini, i javnosti veoma dobro znani primjeri ignoriranja prava radnika ne dopuštaju nikakvo samozadovoljstvo.

Sve inspekcije rada, pa tako i ona naše komune, imaju široko područje rada. U ovom napisu bit će riječi o radu inspekcije u drugom tromjesečju ove godine, kada je redovnim pregledom obuhvaćeno šesnaest radnih organizacija. Raznih drugih obilazaka bilo je 108. U tu brojku uključeni su kontrolni i tehnički pregledi, obilasci u vezi akcije »Mjesečna zaštita pri radu«, pregledi acetilenih aparata i drugi vanredni pregledi. Od planiranih 27 kontrolnih pregleda u toku ove godine u ovom razdoblju izvršeno ih je jedanaest.

U tom tromjesečju desio se jedan smrtni i tri teža slučaja. Prigodom smrtnog slučaja nagnjeno se život Janje Pivac iz Jadrtovca. Teži slučajevi dogodili su se u »Elektro«, pad sa električnog stuba zbog slabe organizacije posla, a u poduzeću »Luka« padom jednog nosača grotla broda u brodsko skladište — zbog nepravilnog rada pri otvaranju skladišta broda.

U sporovima iz radnih odnosa Inspekcija rada intervenirala je u 55 slučajeva, od čega je uspješno privredno krajem 49 slučajeva. U ovom razdoblju bilo je znatno manje nepravilnosti iz radnih odnosa

negu u prvom tromjesečju ove godine. Naime, dok je u periodu siječanj-ožujak Inspekcija rada intervenirala 97 puta, u drugom tromjesečju broj takvih intervencija bio je znatno manji — svega 55. Te se nepravilnosti uglavnom odnose na premještaj radnika na drugo radno mjesto bez pismenog rješenja i prava žalbe (ugostiteljsko poduzeće »Šubićevac« i »Vodovod«), zatim raskidanje radnog odnosa bez otkaza (»Kamenar«, kombinat »Kornati«, te privatni poslodavac Krešimir Martinović). Pored toga Inspekcija je intervenirala i prilikom promjene radnog mjesto, odnosno zanimanja radnika bez njegovog pristanka.

(Nastavak na 5. strani)

Doputovalo zbor slovačkih učitelja

I za to vrijeme će poređ razgledanja važnijih kulturno-historijskih objekata u Šibeniku posjetiti neka turistička mjesta uz obalni pojas. Oni će u srijedu 23. o. m. navečer prirediti koncert u Narodnom kazalištu. Na repertoaru će se nalaziti 18 kompozicija među kojima i »Omlimi mi u selu divovka« Jakova Gotovca.

Pjevački zbor slovačkih učitelja osnovan je u Trenčinu prije 43 godine. Put umjetničkog razvoja ovog zobra tijesno je vezan s razvojem stvaralaštva nekoliko generacija slovačkih kompozitora. Njihove vokalne kompozicije, kao što su ciklusi »O goranu« E. Suchona i »Mjesto vjenca« A. Moyzes, značile su prelom u kompozitorskoj tehnici zborne muzike, čime su postavljeni veći tehnički zahtjevi pred ovaj renomirani zbor i zbornu muziku Slovačku. Taj zadatak osobito je njegovan u svom radu prof. J. Strelec, dirigent zbara od 1945. do 1954. godine, koji je sada umjetnički šef zbara. U istom pravcu nastavlja rad i sadašnji dirigent dr. J. Haluzicky.

Za rad u razvijanju zborne muzike i za sistematsku umjetničku djelatnost u Slovačkoj ovaj zbor odlikovan je državnim odlikovanjem za zasluzan rad. U toku svog 43-godišnjeg djelovanja. Zbor slovačkih učitelja priredio je više od 1300 koncerata, uspješno reprezentirajući Čehoslovačku vokalnu umjetnost i van granica svoje zemlje. Zbor je gostovao u Grčkoj, Bugarskoj, Poljskoj, Mađarskoj, SSSR i Engleskoj, gdje je na međunarodnom festivalu ove godine u Langollenu osvojio treće mjesto.

Zbor sačinjava 78 članova isključivo prosvjetnih radnika od kojih više od polovine djeluju kao zborovođe, pomažući time širenje zborne muzike u Slovačkoj.

Đerdap - primjer za pokoljenja

»Dana 7. septembra 1964. godine u prisustvu predsjednika Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije Josipa Broza Tita i predsjednika Državnog savjeta Rumunske Narodne Republike George Georgiju Deža, svečano je otpočela izgradnja hidroenergetskog i plovidbenog sistema Đerdap, koji simbolizuje prijateljstvo i suradnju između jugoslavenskog i rumunskog naroda.«

(Natpis sa spomen-ploča na jugoslavensko-rumunjskom gradilištu đerdapske hidroelektrane)

Stoljećima su se dunavske vode neukrotivo i bijesno valjale pored hridina đerdapske klisure. Stoljeća i stotine generacija ljudi poznavali su ove obale i ove vode, na njima su tamo još od pamtivijeka ispisivali stranice svoje historije i historije ovog dijela evropskog kontinenta. Stranice češće tuncne, no radosne.

Dva radna čovjeka, dva nemara socijalističke izgradnje svojih zemalja s jedne i druge dunavske strane, učinila su kraj vjekovnoj legendi o neučinkenoj klisuri. Josip Broz Tito i Georgij Dež.

Dogovorili su prvi put 1956. godine da se razmotre mogućnosti zajedničke gradnje hidroelektrane đerdap.

U Beogradu 30. novembra 1963. godine potpisali su spo-

razum o zajedničkoj gradnji đerdapskog sistema.

U Bukureštu u julu 1964. godine izmjenom ratifikacionih instrumenata sporazum je stupio na snagu.

Neosvojivi đerdap bio je već tada pobijeden!

Snagom dubokog prijateljstva između dva naroda s jedne i druge dunavske obale, snagom bratske suradnje zasnovane na potpunoj jednakosti i poštovanju uzajamnih interesa.

Na scenu su stupili inženjeri, tehničari, jugoslavenski i rumunjski radni ljudi i izradili »ličnu kartu« ovog veličanstvenog simbola prijateljstva:

Đerdapski energetski sistem snagnom od dva milijuna kilovatsati proizvoditi će godišnje — deset milijardi kilovatsati električne energije. Svaka od dviju zemalja koristit će po pet milijardi kilovatsati električne energije godišnje, a to je nešto više od trećine ukupne proizvodnje električne energije koja će se ove godine proizvoditi u našoj zemlji.

Vode Dunava bit će pregrađene branom dugom više od četiri stotine i visokom oko šezdeset metara. Na njem stranama nalazit će se dvije električne centrale s najjačim postojećim hidroelektričnim agregatima.

U sastavu đerdapskog sistema nalazit će se i dvije prevodnice za prolaz brodova. To će olakšati i povećati promet tim ne samo dvjema zemljama graditeljima već i drugima koje koriste ovu veliku međunarodnu riječnu saobraćajnicu.

Cjelokupna izgradnja izvest će se na osnovi potpune ravnopravnosti dviju zemalja u gradnji i korištenju đerdapskog sistema.

Puštanje u pogon energetskog sistema đerdap sa dva agregata predviđeno je za kraj 1970. godine, a 1971. u punom kapacitetu.

Sedmog septembra ove godine, na radilištu okruženom brdima, pored dunavskih voda što ključajući iz Sipskog kanala i drugih tjesnaca đerdapske klisure, sastali su se pono-

vo Josip Broz Tito i Georgij De.. Ovog puta da simboličnim zabijanjem pijuka u temelje buduće hidroelektrane i otkrivanjem spomen-ploča označe početak jednog historijskog pregrnuća.

Radni ljudi okupljeni oko lagera, dizalica, kamiona »dampera«, i drugih strojeva oduševljeno su pozdravili svoje drugove Tita i Deža i nagovijestili da je velika radna bitka počela.

I ako će hidroenergetski i plovidbeni sistem đerdap — kako to njegova lična karta kaže — za sedam godina biti jedan od najvećih i najefikasnijih sistema takve vrste u svijetu, on će još više biti jedan od najvećih i najefikasnijih primjera konkretne i korsne suradnje zemalja među kojima vlada duh povjerenja.

Primjer ne samo za sadašnja, već i za buduća jugoslavenska i rumunjska pokoljenja, i ne samo za njih, već za sva sadašnja i buduća pokoljenja ove naše još uvijek nemirne planete.

Dovršiti započeto

Sada, kada je sezona već izmakla i kada se već mora pomisljati na onu slijedeću, prilika je da se uoče neki nedostaci. Neki od njih, posebno u turističkim mjestima okoline čekaju su da budu do završetka sezone otklonjeni, ali se u tome svagdje nije uspjelo. Posebno, što se tiče izgradnje objekata. Sada treba ići za tim da se oni već postojeći kompletiraju i dovrše.

U Pirovcu je, na primjer, novi restoran još uvijek nedovršen, iako je njegovo puštanje u eksplotaciju stalno najavljuvano i odlagan. To je, sasvim sigurno, nanielo štetu turističkoj privredi ovoga mjesta. Teškoće brojnih goštiju oko prehrane bile su očite. Pored toga već odavno mijruju radovi na uređenju parka. On se nalazi u onoj situaciji kako je izgledao još travnja ove godine. Istina, mnogo je uloženo dobrovoljnog rada u njegovu izgradnju, ali to, očito, nije bilo dovoljno. Potrebno je da naša turistička mjesta učine mnogo više na vlastitom uljepšavanju. Ono se ipak ne može sastojati samo u asfaltiranju i gradnji pričasnih puteva, mada je to veoma značajno.

Možda su baš parkovi i zelenilo ono, što u našim turističkim mjestima nedostaje.

J. Č.

Na slici: nedovršeni park.

S putu, Kola' po ČSSR

Turneja prijateljstva

Treći dan boravka u Trenčinskim Teplicama, 20. augusta 1964., »Kolaši« će dugo pamtit. Ne samo po originalno proslavljenom rođendanu jednog našeg člana koji je tom prilikom dobio na poklon, među ostalim, preko 200 poljubaca (neki članovi »ugurali su se« u kolonu i nekoliko putala), ili pak po sušetu naših mladića sa studenima Nijemcima u odmaralištu »Zelena žaba« koji su čuvi pjevanje zahtijevali da orkestar prestane s muzikom za ples i okružili oduševljeni naše mladiće (dalmatinska pjesma »ugrijala je« i hladne Nijemce!); pamtit će se taj dan u prvom redu po koncertu i onom što se zabilo nakon toga. Malo je kazati da je »koncert bio nezaboravan«, takav »kakvog do tada u Trenčijanskim Toplicama nije bilo« (Učiteljske novine, Bratislava, 10. IX 1964), a treba znati da su u toj prekrasnoj koncertnoj dvorani pjevali i najbolji evropski zborovi i da se tu održavaju i pjevački festivali. Bio je to doživljaj tokom snažan, drag i spontan, da će sigurno svakom koji je u njemu

Piše prof. Ivo Livaković

sudjelovao ostati u trajnom sjećanju. Sama dvorana zasljužuje posebnu pažnju. U obliku polumjeseca sa pozornicom širokom oko 15 metara, sa preko 30 kristalnih luster, foteljama, ložama, dvorana je toliko impozantna da već na prvi pogled izaziva poštovanje i poseban respekt. A šta da kažem o njenoj akustici? Možda samo to da se i najmanji dah u svakom dijelu sale čuje ili pak da su finalni tonovi dugo nakon završenog pjevanja »zvonili« dvoranom. U takvoj dvorani ne može se loše pjevati! A tako je i bilo! Kontakt s izvanredno dostojarvenom publikom koja je do posljednjeg mesta ispunila dvoranu uspostavljen je vrlo brzo i lako. Dobrodošlica upućena od domaćina bila je popraćena oduševljenim pljeskom. Otpozdrav našeg predstavnika izazvao je obostrane suze radosti i uzajamne simpatije. Prava riječ u pravom momentu! U takvoj atmosferi »Kolaši« su započeli jedan od svojih sigurno najdražih koncerata. Zborna muzika nije »u krizi«; kad je izvodi veliki zbor, kad se pjeva onako kao što se te većer pjevalo, ne može se ne voljeti. Sve je bilo izvanredno.

Kristalom dvoranom odzvanjali su zvukovi Gotovca, Bašića, Daneva, Mokranjca, Skalovskog i ostalih jugoslavenskih kompozitora. Publike, veličan stvena i dostojarstvena, kako su napisali i bratislavске novine, »tako je bila oduševljena da radost nije bilo kraja«. Na kraju koncerta i nakon nekoliko dodataka publike nije napuštalova mesta. Najzad oduševljenje i cestitke nastavljene su u atriju. Svi odreda pružali su našim pjevačima ruke i oduševljeni stalno ponavljali »viborne« (odlično). Za to vrijeme dirigent Nikola Bašić primao je poljubice članova zbora i neuromno dijelio publici autogramme. I tada ono najvređnije. Među razdragane »Kolaše« progurala se jedna starija gospoda tražeći dirigenta. Najprije na njemačkom a zatim na talijanskom jeziku predstavila se kao profesionalna holandska muzička kritičarka koja se sasvim slučajno zatekla na koncertu. Nije mogla odoljeti a da ne zahvali na »izvanrednom muzičkom doživljaju«, na koncertu koji je bio »magistrico« (veličanstven). Više i bolje zaista nismo mogli očekivati. Iza toga na večeri sa predstvincima naših domaćina nije trebalo dugo čekati da raspoloženje dostigne kulminaciju. Dugo u noć »orila« se pjesma za viesmom. Nekoliko sati Dalmacija, preko svojih pjesama, »prebacila se« u sreću Slovačke. Vedri atmosferu potpuno je Aleksei Juriček, solista pjevačkog zbora domaćina, koji je svojim divnim lirskim tenorom otvorio nekoliko slovačkih i dalmatinskih pjesama.

Idućeg dana očekivalo nas je prvi izlet u reprezentativna slovačka odmarališta. Posebnim autobusima prolazili smo kroz divne gorovite predjele zapadne Slovačke. Zelenim livadama, gustim šumama, drvoređima visokih jablanova i vrba kao da nije bilo kraja. Prvi cilj našeg izleta bio je prostrano odmaralište Pieštany. Nakon obieda u vrlo ukusnom hotelu pošli smo na gradsko kupalište »Eva«. Sesija do kupališta bila je neobično interesantna i nadasve ugodna. Kompleks odmarališta i lječilišta nalazi se u prekrasnim prostranim parkovima i šumi s druge strane obale rijeke Vah. Impozantan i arhitektonski vrlo interesantan most ima na ulazu simboličan kip – invalida koji lomi invalidsku štaku. Time se na simboličan način nagovještava posjetiocima tog čuvenog

redu, prostrano i otmeno. Izvanredna harmonija prirode i čovjeckove ruke! Među ostalim u prekrasnom staklenom atriju, kod »srebrne fontane« (izvorna topla i ljekovita voda), dvije mlade djevojke serviraju besplatno svima koji to žele čuvaju vodu. Jasno da smo svi požrtvili, jedni radi liječenja grla, a drugi zbog lijepih djevojaka! Bilo je onih koji se nisu mogli rastaviti od fontane, koji su pili nekoliko decilitara, iako osim vina nikakvu tekućinu »ne poznaju«.

Na kraju našeg dnevnog izleta zaustavili smo se u Uherskom Brodu, rodnom mjestu najvećeg pedagoga Jan Amosa Komenskog (1592–1670), pregledali bogati muzej u njegovoj rodnoj kući i ovjekovječili fotografijom taj dogadjaj pred imponantnim ikonopisom tvorca modernog školstva (na slici).

Nastavak u idućem broju

Sjednica Prosvjetno-kulturnog vijeća Skupštine Šibenske općine

Veliki izdaci za prijevoz učenika

Na posljednjoj, petoj po redu sjednici Prosvjetno-kulturnog vijeća Skupštine općine Šibenik najvažnija tačka dnevнog reda bila je ona što je članovima Vijeća nudila na raspravu izdatke za prijevoz učenika obaveznih škola. Iako je bilo očekivati da će se o tom pitanju povesti poduze izmjena mišljenja, ta je tačka dnevнog reda nekako bez dublje analize prepustena na daljnje razmatranje, a prioritet je dat nekim drugim pitanjima, ne kažemo manje važnim.

Da u Šibenskom školstvu ima još niz neriješenih problema — ta konstatacija nije nova i na njoj se nema potrebe duže zadržavati. Ovom prilikom, međutim, članovi Prosvjetno-kulturnog vijeća bili su detaljnije upoznati s još jednom, u neku ruku i novom bojkotom što prati školstvo u našoj komuni. Riječ je, naime, o troškovima za prijevoz učenika obaveznih škola.

Apstrahirajući ovom prilikom raspre o rascjepkanosti mreže osnovnih škola u Šibenskoj komuni, namjera nam je osvrnuti se na jednu posljednju takvu situaciju. Govorit ćemo o obveznicima osnovnih škola koji se prevoze dačkim autobusnim prugama.

Statutom Skupštine općine Šibenik predviđa se plaćanje cijelokupnih troškova prijevoza učenika do škole i natrag. Do nedavno, otprilike četvrtinu tih troškova snosili su roditelji učenika. Ti izdaci odvraćali su mnoge obveznike, naročito one na bližim relaci-

jama, od prijevoza. Sada, međutim, kada je ukinuta obaveza da i roditelji daju svoj doprinos za prijevoz učenika broj daka putnika na nekim relacijama gotovo se udvostručio. Pored toga, u međuvremenu je došlo i do povećanja cijene koštanja putničkog kilometra u drumskom saobraćaju. Sve je to, sasvim razumljivo povećalo cijelokupne troškove prijevoza.

Na primjer: u odnosu na minulu godinu, ove školske godine broj učenika, putnika povećao se za 214, i to upravo na skupljim relacijama. Sto se pak tiče povećanja mjesecnog iznosa cijene koštanja učeničkih karata, ta suma se, u odnosu na raniju, povećala za preko 2 milijuna dinara mjesecno. Ako imamo u vidu da se učenici prevoze otprilike 9,5 mjeseci onda dolazimo do veoma impozantnog iznosa od ukupno 40 milijuna i 363 tisuće dinara, dok su se izdaci za istu stavku ranije kretali oko 21 milijun dinara. Iz tih dviju

uporedbi lako je zaključiti da su novčani izdaci za prijevoz učenika sada porasli za više od 19 milijuna dinara. Uz to, treba imati na umu da će se broj učenika, putnika još nešto i povećati, jer je analiza iznesenih troškova prijevoza napravljena u prvim danima ovogodišnje školske nastave, te se vjerovatno s pravom pretpostavlja da nisu obuhvaćena sva djeca, koja imaju pravo koristenja besplatnog prijevoza. To ujedno nagovještaje, da bi se izdaci za prijevoz učenika obaveznih škola još mogli povećati.

Kad je riječ o prijevozu treba kazati i slijedeće: u analizi što je prezentirana Prosvjetno-kulturnom vijeću nisu obuhvaćene nove dačke linije, koje bi zacijelo trebalo uspostaviti da bi se oživotvorila načela zatvorenog Statuta općine Šibenik. Nove dačke linije, morale bi se uspostaviti na ovim relacijama: Skradin - Gračac - Sončići, na relaciji Podgorjak - Dvornice - Rogoznica i Kašić - Dazlina - Putišće - Dubrava - Pirovac. Na tim relacijama prevozilo bi se oko 310 učenika. Mjesecni troškovi na svim tim relacijama kretali bi se oko 1,5 milijuna dinara, što bi brojčano izraženo za 9,5 mjeseca iznosilo 14 milijuna i 523 tisuće dinara. Sumiramo li brojku s cijenom koštanja već uspostavljenih dačkih linija, onda proizlazi da će Općinski društveni fond za školstvo namaknuti potrebna sredstva, konkretno razliku od planiranih 23 milijuna dinara.

S obzirom na važnost i aktualnost izrečenog pitanja, članovi Prosvjetno-kulturnog vijeća uputili su prijedlog zajedničkoj sjednici Skupštine općine Šibenik da se kod donošenja Odluke o prijevozu učenika obaveznih škola definiraju jasno izvori potrebnih sredstava, kako Fond za školstvo, tako i planirao u svom finansijskom planu prihoda i rashoda za ovu godinu. S obzirom na težinu problematike vjeruje se da će o tome biti raspravljanje na prvoj zajedničkoj sjednici Skupštine općine Šibenik. Kakvo će se rješenje donijeti, odakle će se potrebna sredstva namaknuti već sada, sasvim razumljivo nije lako kazati. Na odgovor, međutim, ne ćemo dugo čekati.

D. B.

Plenum Općinskog odbora SSRN u Drnišu

Pripreme za konferencije

Općinski odbor SSRN u Drnišu, održao je prošlog pondjeljka svoj sastanak, kojem su pored članova plenuma i predsjednika mjesnih organizacija prisustvovali član Glavnog odbora SSRN Miroslav Kuhač i sekretar Općinskog komiteta SKH Ivan Jurić. Plenum je raspravljao o pripremama i ne posrednim zadacima za održavanje godišnjih konferencija.

Uvodno izlaganje predsjednika Općinskog odbora Ivice Pamukovića bilo je protkano mnogim aktuelnim problemima na terenu koje bi se moglo nepovoljno odraziti na pripreme za godišnje konferencije.

U daljem svom izlaganju uputio je na potrebu praćenja aktuelnih materijala i teza kojima su objavljene u našoj dnevnoj i periodičnoj štampi. Na kraju je ukazao na zadatke, među kojima se izdvajaju izbori za organe upravljanja u školstvu, donošenje sedmogodišnjeg plana, formiranje mjesnih zajednica i donošenje njenih statuta.

Plenum je usvojio prijedlog da se na svakih 125 članova za općinsku godišnju konferenciju bira jedan delegat.

U živoj diskusiji, u kojoj je bilo i nepotrebnih odstupanja, bilo je riječi o tajnosti izbora, smanjenju broja mjesnih organizacija, osipanju kadrova u privredi.

Drug Miroslav Kuhač upozorio je da se rad rukovodstva SSRN ne treba cijeniti po broju održanih sastanaka, nego po tome koliko je ono do-

prinjelo da se politička aktivnost osjeti u najzabitnjem dijelu općine. Naredbe zadatke pokazateljima. Treba, naime, imati u vidu da bi trebalo preuzeti cijelokupan prijevoz učenika obaveznih škola koji putuju parobrodskim linijama. Na taj bi se način svi školski obveznici stavili u ravnomjeran položaj. Utješno je, međutim, da se u ovom slučaju ne radi o nekim većim izdaci.

(c)

Osnovana Srpska pravoslavna bogoslovija

Kistanje (BP) — U manastiru Krka nedaleko Kistanja održana je svečanost u povodu osnivanja Srpske pravoslavne bogoslovije. Ovoj svečanosti prisustvovali su pored ostalih, tajnik Komisije za vjerska pitanja Skupštine koga Split Mijo Grgin i episkop dalmatinski Stefan. Ova institucija djelovala je u tom manastiru od 1615., kada je osnovana do 1833. godine, kada je preselila u Šibenik i Zadar.

REVOLUCIJA NIJE ZAVRŠENO DJELO

OMLADINA TREBA DA ZNA DA REVOLUCIJA NIJE ZAVRŠENO DJELO, NEGO NEPRESTANA BORBA ZA KONACNE SOCIJALISTIČKE CILJEVE, KOJU ONA PREUZIMA I NASTAVLJA SVOJOM DRUŠTVENOM AKTIVNOŠĆU I STVARALASTVOM

Naša je omladina dužna spoznati svu istinu revolucije i izgrađivati kod sebe duboko poštovanje prema revolucionarnim djelima, koja čine slavnu historiju borbe radničkog pokreta u našoj zemlji. Omladina treba da zna da revolucija nije završeno djelo, nego neprestana borba za konacne socijalističke ciljeve, koju ona preuzima i nastavlja svojom društvenom aktivnošću i stvaralaštvom.

Ako s ovog stanovišta promatramo kako i koliko omladina danas uči o narodnooslobodilačkoj borbi i socijalističkoj izgradnji, onda smo prisiljeni da ukažemo i na neke slabosti u tumačenjima naše novije povijesti, ne samo u školama i školskim programima, nego i u javnosti uopće, u knjigama, na filmu, u novinama itd. Omladini se nedavno prošlost tumači fragmentarno i često samo kao spominjanje bitaka, golih činjenica, odnosno postoji tendencija da se događaji i zbivanja pojednostavljaju u tom smislu što se prikazuju samo kao puka akcija, individualni podvig, niz patnji, apstraktne heroizam itd. Ne izlaže se dovoljno klasno-socijalna i humanistička bit revolucionarnih podviga. Sve to vodi romantičarskom prihvaćanju sudobosnih zbivanja i stvaranja osjećanja manje vrijednosti kod današnje omladine, današnje generacije, rađa opasnost da u njenoj svijesti ostaju samo nepovezane i izolirane predodžbe.

AKTUALNA TEMA

Ma koliko bilo bespredmetno raspravljanje o sukobu generacija u našem društvu, o razilaženjima i nešvaćanjima o sukobu generacija u našem društvu, o razilaženjima i nešvaćanjima između očeva i djece, o nepostojanju idealja kod današnje omladine, činjenica je da su slična raspravljanja uobičajena, pa stavište u posljednje vrijeme postaju i pomodna navika u našim novinama i drugdje. Dogada se čak da i neki komunisti s konzervativnima pozicijama grde omladinu, što je posljedica nerazumijevanja interesa i potreba omladine, koji nastaju u novim, izmijenjenim uslovima. Na toj osnovi ponekad se postavlja i pitanje koliko je omladina spremna da slijedi i preuzima osnovne tekovine i intencije revolucionarne borbe starijih generacija. Naravno, da su ovakva raspravljanja neosnovana i štetna, jer u sebi nose opasnost da razočaraju i deformiraju samu omladinu.

Iz ovih razloga potrebno je osigurati još šire uslove da se omladina upoznaje s našom revolucionarnom historijom i da joj se najplastičnije približi sruština revolucionarnih življjenja. A u tom pogledu treba još mnogo filmova o narodnooslobodilačkoj borbi, još mnogo dobrih i pristupačnih knjiga, historijskih studija, treba stalno evocirati datume i zbivanja i njegovati oblike kojima će se omladinski život i aktivnosti što neposrednije povezivati s revolucionarnim tradicijama.

Naravno, korjeni odgojnih problema ne mogu se tražiti niti naći u historiji. Problem revolucionarnog odgoja je pitanje sadašnjosti. U našoj stvarnosti moramo pronalaziti i ukazivati na zadatke čije uspjehno izvršavanje ima revolucionarni značaj. Kod nas se mnogo govori o idealima omladine, a posebno o uzořima. Međutim, ne postoji dovoljno izraženo shvaćanje, da je osnov idealja i uzora suvremene omladine — stvaralaštvo i rad, stjecanje znanja. U tom pravcu, eto, treba da se kreće smisljena društvena akcija formiranja uzora i idealja naše omladine.

O TOME SE GOVORI

KULTURNE NEJASNOĆE

Mi se ne možemo složiti s onim mladim ljudima, koji tvrde da sve nedače u našoj kulturi prolaze otuda što kulturu tobože vode samo kulturni stvaraoci, nego i političari. Naprotiv, birokratske je prfrode svaki otpor nastojanjima društva da se kulturni život i razvoj utemelje na istim načelima na kojima se temelji i sav naš društveni život.

Kod nas se očituje i postojanje tendencije da se još uviđe afimiraju prevaziđeni kriteriji prošlosti u ocjenjivanju kulturne sadašnjice i kulturne baštine. Socijalističko društvo ne negira kulturno nasljeđe. Naprotiv, ono ga prihvata, ali nastoji da do kraja razvije kritički odnos prema njemu i da izvrši revalorizaciju stvarnih vrijednosti, kulturnih pojava i događaja.

Međutim, još nisu marksistički osvijetljene i ocijenjene mnoge pojave iz kulturne pro-

25

23. IX

1964.

PRILOG „ŠIBENSKOG LISTA“

mladi

naš intervju

Kulturni radnik koji pozna određenu problematiku i koji može, dakle, javno istupati i nastupati, a nije uključen u stvaranje oblika koji bi obogatili našu kulturnu aktivnost jest vrlo loš društveni radnik. Međutim, reći ću da smo i poređ tih, a i onih problema koji ovdje nisu spomenuti ove godine ipak imali niz manifestacija o organizacijama, a mi upravo takve akcije ubrajamo u kulturnu djelatnost. Bilo je niz priredbi i takmičenja, a kao primjer navešt ću »Omladinski mikrofon«, koji treba i ubuduće organizirati i bogatijim formama. Vjerujem ću Omladinskom domu konačno biti izgrađen, jer za to ima izgleda, pa bude li uistinu tako, tada ćemo biti zadovoljniji, jer će nam ta institucija pružiti solidnije uslove za rad. Ja se bar nadam.

RAZGOVOR NAŠEG SURADNIKA S DRUGOM DRAGOM PUTNIKOVICEM, PREDSEDNIKOM OPĆINSKOG KOMITETA SAVEZA OMLADINE ŠIBENIKA

Velik je broj članenika što govore o razgranatosti rada i djelovanja organizacije Saveza omladine u našoj komuni. Htijući o tome dobiti meritorno obavještenje poveli smo razgovor s predsednikom Općinskog komiteta SO drugom DRAGOM PUTNIKOVICEM. Ta aktivnost mladih, koja pada u vrijeme intenzivne pretkongresne aktivnosti osebujna je po širini svojih akcija i jednom, reklo bi se, evidentnom postojanošću i intencijom da se u šarolikom dijapozonu svih pora društvenog života osnaži vrijeme ovo što buja pored nas i u nama. Razgovarajući tako zaustavili smo se na nekoliko kompleksnih punktova, čini nam se najprimarnijih u radu organizacije Saveza omladine na području šibenske komune. Ovo je, dakle, bila prilika da se čuje mišljenje o učešću mladih na radnim akcijama, o pomoći što je Savezu omladine pružaju članovi Saveza komunista, o tome kako na kulturnom planu djeluju mladi — o jednoj organizaciji koja se, evo, preko svog predsednika predstavlja čitaocima.

Što je trenutno najvažnije u radu Saveza omladine?

Teško je odvojiti takve akcije. U radu naše organizacije, kao i kod ostalih društvenih i političkih organizacija, ne smije biti važnih i nevažnih akcija. Međutim, ne protivrjećim ako kažem da je ovo period kada se održavaju godišnje konferencije u svim organizacijama u šibenskoj komuni, pa je logično da i aktivnost mora i treba da bude daleko bogatija nego inače. Želja nam je, i cilj, i zadatak, da sa što više uspjeha dođekamo VII kongres Saveza komunista Jugoslavije. Upravo i zbog toga, glavni akcent svih rasprava u našoj organizaciji mora biti u sredotočju na najvažnije punktove, kao: odnose među ljudima, proizvodnju i raspodjelu, te borbu za veću demokratičnost u donošenju raznih odluka, koje, ne budi uzgređ rečeno, ponekad nisu većine, već želje nekolicine. Kada to ističem, da se shvatimo, onda su te ne radi samo o povredi javnosti, odnosno demokratičnosti, već u lošoj praksi, koja ne odgaja mlade učitelje. Razumljivo je stoga da godišnje konferencije Saveza omladine moraju zahvatiti svu ovu problematiku sredine gdje radi i djeluju organizacija i ne-ma područja za koje mi ne bismo moralni pokazivati interes. Jedino će takve analize i rasprave, uz naravno planove rada za naredni period, biti naš značajan obol pretkongresnoj aktivnosti.

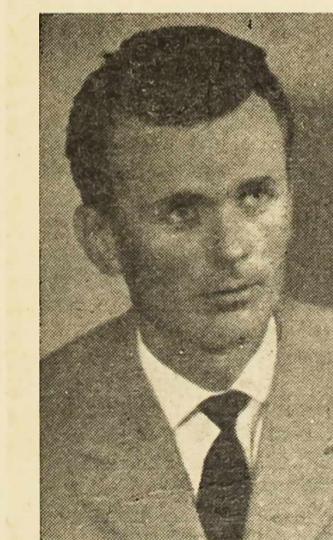
Kakav je idejno-politički rad među omladinom na području naše komune?

Rekao bih: uglavnom dobar. Naravno, to ne isključuje ogragu da i na tom području ne bi trebalo više intenzivnog rada. Nije mi namjera da govorim o svemu, te ću se zadražiti na nekim novijim akcijama pojedinih organizacija Saveza omladine. Gimnazijalci su, recimo, raspravljali o nekim slučajevima omladinaca, odnosno detaljnije se upoznali sa sredinom u kojoj oni žive i materijalnim prilikama njihovih roditelja. Uz to, pratili su i kretanje učenika koje ne izvršavaju svoje obaveze prema školi, te je organizacija, pored ostalog, sazivala roditelje takvih učenika i razgovarala s njima. Tvornički komitet Saveza omladine »Boris Kidrić« neprstano kontaktira s učenicima na praktičnom radu. Ta je organizacija, na primjer, vršila analizu mladih kadrova i davalu prijedloge kadrovskoj službi o pojedincima. Pohvalne su i akcije omladine Vodica, Dubravica i Grahova, koje su svojim radom namaknule sredstva za na-

bavu televizora. Pored ostalog, napravljen je plan slušanja emisija, pa je to bez sumnje suvremeniji vid ideoškog rada, te nam je želja da takvim putem krenu i druge organizacije. Reći ću još nešto: mi obično ideoški rad svedemo na predavanja. Istina i to je također dio naše ideoške aktivnosti i s tim moramo nastaviti, ali nam je želja da mladi ljudi konkretno angažiraju u problemima svoje sredine i da pronalaze najbolje soluciјe za uklanjanje tih problema. Tu bi čini mi se, trebalo mnogo više usmjeriti naše poglede.

Što mislite o kulturnom djelovanju mladih ljudi i s tim u vezi kakav je njihov zabavni život?

Moram priznati da me smanjuje diskusija koja se u posljednje vrijeme stalno nameće o toj problematici. Dok raspravljamo o kulturi koja bi zadovoljila ma-

Drug DRAGO PUTNIKOVIC

nji broj građana i koja zahtijeva daleko veća sredstva, dotle, mi u našoj komuni nemamo najosnovnijih mogućnosti za zadovoljenje onih primarnih potreba građana, a posebno mladih. Kad to ističem onda mislim na čitaonice, opremljenost i stil domova, imam na umu plesne dvorane, pozornice itd. Uverjen sam da se rješenje tih problema nameće kao hitno, jer su to preduslovi za razvijanje masovnog kulturnog pokreta na našem području. I još nešto. Naš grad ima dosta kulturnih radnika, međutim malo ih je uključeno u akcijama. Ima slijeset primjerice, da medu omladinskim organizacijama postoji volja i želja za uvježbavanjem prikladnih programa, ali voditelja i kvalificiranih asistenata nema. Kulturni radnik koji pozna određenu

problematicu i koji može, dakle, javno istupati i nastupati, a nije uključen u stvaranje oblika koji bi obogatili našu kulturnu aktivnost jest vrlo loš društveni radnik. Međutim, reći ću da smo i poređ tih, a i onih problema koji ovdje nisu spomenuti ove godine ipak imali niz manifestacija o organizacijama, a mi upravo takve akcije ubrajamo u kulturnu djelatnost. Bilo je niz priredbi i takmičenja, a kao primjer navešt ću »Omladinski mikrofon«, koji treba i ubuduće organizirati i bogatijim formama. Vjerujem ću Omladinskom domu konačno biti izgrađen, jer za to ima izgleda, pa bude li uistinu tako, tada ćemo biti zadovoljniji, jer će nam ta institucija pružiti solidnije uslove za rad. Ja se bar nadam.

Što biste nam kazali o ovogodišnjim radnim akcijama šibenske omladine?

Muslim da nije suvišno kazati da su radne akcije stalni oblik društvenog rada u našoj organizaciji. Njima se poklanja velika pažnja. Međutim, čini mi se da u posljednje vrijeme nekako opada njihova vrijednost. Kada o tome govorim mislim na lokalne radne akcije. Naiime, mogu reći da izvođač radova ne osigurava sve uslove za normalan rad. Spomenut ću, na primjer, da je šibenska omladina radila puna četiri mjeseca na izgradnji cesti do »Parka strijeljanih« na Šubićevcu. Organizator tih radova bio je »Kameran«. Međutim, kako su radovi bili organizirani ilustrirat ću primjerom da se događalo da je po četredeset sjedilo na radilištu, jer ne bi imali dovoljno alata, a niti stručnog rukovodio-ca. To, pored ostalog, nije pružalo nimalo dočišću sliku, a takvi poslovi, sasvim razumljivo nemaju ni materijalnu, a niti odgojnu vrijednost. Omladina će, naglašavam, i u buduću radići, ali tek kada se prethodno osiguraju potrebeni uslovi za normalan rad. Eto, trenutno mladi rade na izgradnji sportskog centra u Crnici i mislim da ćemo raditi na tom objektu do njegova završetka. Organizacione su mjere veoma dobro izvršene, pa nam se nameće potreba da istaknemo organizatora radova, a to je Tvorница elektroda i ferolegura.

Konkretnije: na čemu je omladina naše komune ove godine radila?

Bilo je čitav niz radilišta na kojima je omladina radila. Mladi Vodičani podigli su igraлиšte i cištili plažu, te kopali vodovod, članovi Saveza omladine u Velikoj Glavi neprstano rade na uređenju ceste i kopaju cisterne za osnovnu školu, omladinci i omladinkine Pirovca radili su na uređenju obale, mladi Čiste Male i Čiste Velike na postavljanju mjesne električne mreže, omladina Grahova radije na podizanju omladinskog doma, mladi iz Dubrave na elektifikaciju sela, učenici Škole učenika u privredi na uređenju prilaza zgradi, članovi Saveza

omladine Bibira na okopanju zadružnih voćnjaka itd. Da ne duljim, iznijet ću vam podatak da je omladina šibenske komune ove godine dala blizu 50.000 radnih sati na dobrovoljnim lokalnim radnim akcijama. Htio bih malo skrenuti s lokalnih radnih akcija, pa ću istaći uspjehe naših dviju srednjoškolskih ORB. Jedna je radila na nasipu Save kod Zagreba u naselju »Še-dam sekretara Skoja« i proglašena za jednu od najboljih brigada, dok se druga brigada našla na izgradnji Jadranske magistrale kroz Crnu Goru na dionici Kolašin — Bijelo Polje. Brigada je proglašena najboljom brigadom na čitavoj dionici — a tu je radio čak 47 omladinskih brigada. Prema tome, sačuvana je tradicija najboljih šibenskih brigada, što nije mali uspjeh. To nas sviju, vjerujte, ispunjava ponosom, ali istovremeno sili na preuzimanje daljnjih velikih zadataka borbe za izgradnju socijalizma koji stvaramo, ne bez poteškoća.

Nastavak na slijedećoj strani

ODJECI

Mi moramo stalno uklanjati sve ono što u Jugoslaviji smeta našo našem bržem razvoju već i našoj nacionalnoj integraciji, sve ono što može da nas razjedinjuje. Naravno, ovdje se ne radi o negiranju nacionalnih kultura i nacionalnih elemenata koji postoje. Sve nacije u Jugoslaviji imaju mogućnosti i pravo, prema našem Ustavu, da se razvijaju. Ali, ima nešto što nas i dalje mora spajati, jer socijalistička zemlja mora da bude monolitna.

JOSIP BROZ TITO

Muslim da smo mi već postali pomalo majstori u baratanju indeksima i brojkama. Pravo da kažem više me ne zabrinjava što biva sa onim što mi sve kažemo, kažemo, zaključimo i odlučimo u ovoj sali i drugim salama. Muslim da se pomalo gubi povjerenje kod ljudi u pogledu onoga što proklamiramo što se dogovorimo, jer mi smo, drugovi, do sada na nizu najviših nivoa donijeli prekrasne zaključke ali mnogo dalje od zaključaka ne idemo.

PAŠKO ROMAC

Meni, lično, jedino angažirana umjetnost, umjetnost koja će služiti čovjeku, koja će održavati sve bogatstvo života i jednog vremena izgleda shvatljiva i vrijedna, trajna i dostojna darovitog umjetnika. Teorijske i priče o univerzalnosti umjetnosti, o misiji umjetnika kao nadčovječanskog bića koje stvara vrijednost neka da neku budućnost neka mi se oprosti na izrazu, meni zvuči kao uobržene, pretenciozne, neurastenično traženje sloboda i priznanja koja nisu potrebna istinskom umjetniku.

ISMET MUJEZINOVIC

RADNI ENTUZIJAZAM OMLADINE

Nastavak

Što mislite o odnosima na relaciji: seoska - srednjoškolska - radnička omladina?

— Suradnjom tih ograna omladinske organizacije nismo zadovoljni. Postoje realne mogućnosti, i nije ih mali broj, da se omladina bolje upozna i poze. Međutim, kod jednog dijela srednjoškolske omladine postoji tendencija potcenjivanja seoske, a djelomično i radničke omladine. Istina, takve pojave nisu česte i sve ih je manje, ali je potrebno kazati da su one primjećene, da ih ima, da su tu, i da bi rukovodstva organizacija takva pitanja trebala pokretati i na osnovu njih stvarati planove za čvršću vezu među pojedinim organizacijama. Dobar primjer imali smo u međusuradnji Tvorničkoj komitetu SO »Boris Kidrič« i Gimnazije, te Tvorničkoj komitetu Tvornice elektroda i ferolegura s nekim seoskim organizacijama, što vrijedi istaći i za Učiteljsku školu.

Cini nam se da studenti Pedagoške akademije ne pokazuju dovoljno aktivnosti. Što je tome razlog?

— Reci ēu odmah: nismo zadovoljni njihovim radom. Mislim da bi se snaga studentske omladine u našem gradu trebala više osjećati. Malo uključeni u političke akcije što bivaju djelotvorne u našoj komuni, i ne poznaju dovoljno problematiku naših kretanja. Krivnja je uglavnom u tome što se rukovodstvo malo sastaje i što sastav studenata onemogućava bolji rad. Mislim na to da mnogo uradi. Ta konstatacija uistinu raduje.

Đ. BECIR

TRENUTAK SADAŠNOSTI

BILI SMO NAJBOLJA BRIGADA

Trenutak kad smo proglašeni za najbolju brigadu vjerujem da nitko od nas neće nikada zaboraviti

JEDANAESTA DALMATINSKA OMLADINSKA RADNA BRIGADA »MLADI GRADITELJ«, SASTAVLJENA OD 114 DJEVOJAKA I MLADICA, BORAVILA JE VISE OD MJESEC DANA NA IZGRADNJI JADRANSKE MAGISTRALE KROZ CRNU GORU. RADEC NA DIONICI OD KOLAŠINA DO BIJELOG POLJA, BRIGADA JE POSTIGLA IZVANREDAN RADNI USPJEH I PROGLAŠENA NAJBOLJOM MEĐU 48 OMLADINSKIH RADNIH BRIGADA NA TOM RADILISTU.

Omladinska radna brigada »Mladi graditelj« vratila se sa izgradnjom Jadranske magistrale kroz Crnu Goru s najvećim mogućim priznanjem — proglašena je za najbolju između 48 omladinskih radnih brigada. Reče li se da su dalmatinski brigadiri radili na najtežoj dionici onda je uspjeh još veći. Zbog izvanredno velikih zaostataka poduzeća koje je izvodilo radove na toj dionici, brigada je dobrovoljno povisila svoje radno vrijeme od osam na devet sati. Taj putokaz privatili su i ostale brigade. A radovi su se, uglavnom, obavljali na zidanju potrebnih propusta. Bilo je slučajeva, da i to spomenemo, da su brigade radile i u četiri smjene. Kiše su bile česte, ali to brigadirima nije ni malo smetalo. Radove što su preuzeti trebalo je dovršiti. Zbog toga se, s posebnim određenjem, izgubljeno nadoknađivalo za vrijeme lijeplih i sunčanih dana.

Nije se zaboravljalo ni na idejno-politički rad. Ta djelatnost odvijala se ponajviše preko debatnih klubova. Držana su razna predavanja, a potom se obično razvijala živa i konstruktivna diskusija. Takav rad omogućio je našim brigadama da se upoznaju i s načinima idejno - političkog djelovanja brigada iz drugih mesta, što će bez sumnje imati i praktične koristi.

Treba također istaći da nije

bio zanemaren ni kulturno-zabavni život. Dramska sekcija brigade »Mladi graditelj«, koju smo odmah po dolasku na dionicu oformili, brinula se za razne nastupe. Brigadiri su imali prilike čuti i vidjeti razne umjetnička društva i grupe, jer su takva gostovanja bila prilično česta. Tu su, pored ostalog, brigadiri upriličavali plesove, logorske vatre, društarske večeri itd. No, ne smije se mimoći ni bujan sportski

život, jer su, na primjer, uz ostalo organizirana i meduburgadska takmičenja u raznim sportskim disciplinama.

Međutim, rad je ipak bio najglavniji naš zadatak. U njemu smo unosili svoje mladensko i veliku želju da učinimo što više. U tome smo svim uspjeli. Da je tako govoriti podaci da je omladinska radna brigada »Mladi graditelj« bila veoma često pohvaljivana od Savjeta naselja. Bili smo pohvaljeni, poped ostalog, i za odličnu suradnju s mještanima. Članovi naše brigade, radili su i na elektrifikaciji selu što je uistinu jedinstven slučaj na radnim akcijama. Mještani tih selu bili su nam veoma zahvalni, postali smo ne samo poznanici, nego i prijatelji. Kada smo odlazili otpratili su nas s pjesmom, ali i tužna srca.

A sada, vjerujem da nije na odmet, iznijeti i neke podatke. Naša brigada u prvoj dekadi prebacila je normu za 302,4 posto, a politički, kulturni i sportski život ocijenjen je najvećom mogućom ocjenom — 10. U drugoj dekadi normu smo prebacili za 468,9 posto, a sve su nam aktivnosti opet ocijenjene desetkom. Sve je to, naravno, moralno rezultirati onim nama tako dagim proglašenjem za najbolju brigadu na dionici Jadranske magistrale od Kolašina do Bijelog Polja. Uz to, brigada je specijalno

pohvaljena i od poduzeća koje je izvodilo radove. Sve nas je to, sasvim razumljivo, oduševilo i razdragalo. Trenutak našeg proglašenja za najbolju brigadu vjerujem da nitko od nas neće nikada zaboraviti. Bili smo, da tako kažem, pijani od radosti. I ostali smo još tri dana na radilištu.

A. ĐEŽALIJA

INICIJATIVE

ZA POČETAK VEOMA DOBRO

Omladinska organizacija u Krkoviću broji petnaestak članova. Pa ipak, dobro radi. Svake godine, kao i ove, u planu su radne akcije. Tako je omladina ovog ljeta brala maraske na dobro Poljoprivredne zadruge Bribirske Mostine, radila na čišćenju bunara i lokava za napajanje stoke. Sve je to potpomođalo da se nabave neki sportski rezviziti. Shodno tome, učestali su sportski susreti s okolnim mjestima: Piramatovcima i Bribirom. Na tim nastupima omladina Krkovića polučila je uspjeh.

Kada je riječ o sportu nema se na umu isključivo, kao što obično biva, nogomet. Pored nogometne veoma je popularna odbojka i rukomet, a omladini pokazuju znatan interes i za šah. Mnogi vjeruju da upravo omladinskoj organizaciji treba zahvaliti da u selu ne vlađa mrtvilo.

Omladinska organizacija, međutim, nije zadovoljna s onim

Predstavljam vam

TRI PJESENKA

krv i bura

Razrezao sam žile na oštrom staklu sna.

U mojoj krvi zrcale se nebesa.

Ovdje na Balkanu, na Savi, na Jadranu i gavrani su siti mesa.

Ogledala strave ukažite sliku

bez uža oko vrata.

Krv, krv, krv moja vrišti

u ovoj zemlji Hrvata.

Otvorio sam žile i svojih riječi

krvavo sjemenje.

Zvijždi, šiba, udara bura.

Ječi kamenje.

JURE KASTELAN

Nastavak

politički značaj, odnosno vrijednost. Međutim, ima slučajeva da se na omladinske zadatke gleda kao neku vrst dječje igre i da je navodno omladina zainteresirana samo za rekreativnu aktivnost. Takvo mišljenje nije teško oboriti. A, o pomoći organizacija Saveza komunista organizacijama Saveza omladine govorio sam i na godišnjoj Općinskoj konferenciji SK. Ovdje mogu dodati samo to da se ne radi o pomoći u klasičnom smislu, već neke organizacije trebale bi shvatiti da suradnja s omladinom treba da bude stalni metod u našem radu i da se neke akcije zajednički razmotre, te da svojim stavom i iskustvom pomognu organizaciju Saveza omladine za pronađenje najadekvatnijih metoda

oblaka rada. Ima organizacija SK koju se ni jednom u toku godine ne sastanu s omladinom. Razumljivo je onda samo po sebi da takve organizacije nemaju poseban utjecaj na organizaciju Saveza omladine treba misliti.

Put do stvarnije borbene i sposobne socijalističke intelektualnosti, kojoj će kulturni napredak društva biti u centru njenih proporcija, vodi kroz svestrano stvaranje uslova da se sposobnosti mladih razviju u duhu socijalističkih odnosa, da se mladom čovjeku putem naše knjige, štampe, javne riječi, umjetničkog djela, kritičkog tumačenja pojava, svijet kulture i umjetnosti učini dostupnim u smislu bogaćenja lječnosti mladog čovjeka i sestranačkih mogućnosti.

Iz svake stvari raste obla mesečina.

Ja znam dobro: ona nema ruke da me povede.

Zato nisam tužan (nisam ni vesel).

Pesma bi i vredela ali reći ne vrede.

Iz svake stvari viri jednim okom neko sećanje.

Nosio sam jednu ženu dugo po travi.

Ne rastužuj i onako tuže oči

Pesmo, mala magla stišana u glavi.

Zatvorio sam oči. Pamtim dobro:

Iz svake stvari raste obla mesečina.

Sastavici šake u krug kao čašu.

I popiću mesečinu mesto vina.

Ja sam malo pijan ali od suza.

Jedna suza raste u mom srcu kao planina.

Sutra ēu se probuditi. Sada gledam:

Iz stvare stvari raste obla mesečina.

STEVAN RAIĆKOVIC

tamara

Tamara se još rodila nije.

Još ne zna za Joneska, za Beketa.

Ali tu su svi Durmitori koje će jednom obići.

Sve Venecije. Svi Napulji. Sve Ljubljane sveta.

Tu su svi Mont Everesti na koje će se popeti.

Kao što se danas penje Hilari.

Sve pesme koje pišem, svi moji nenapisani soneti

najavljuju njen dolazak. Ormari

već čekaju za njene džempere i bluze.

Ona mora nositi haljine boje avgustovskog neba

u sutoru dok krvari.

Nešto svetlo kao ovaj prolog o njoj. Nešto što su nosile muze u doba Ljermontova. Dok je pisao o Demonu i Tamari.

Tamara se još rodila nije.

Još ne zna za Dostojevskog, za Flobera.

Njyo niko ne može da zakaže sastanak u ovu noć dok kiša lije uporno kod Prevera.

Ali tu su svi pločnici koji će divnu kao jamb

sresti u januarima belim od snova, od želja, od snega.

O njenom dolasku evo već je napisan i ditirambo.

Sve buduće Tamare uzmite ga.

Na poklon večeras dajem vam svu dosadašnju istoriju.

Sve patnje ljudske od Adama i Eve.

Ne bude li vaš život lješi od naših sviju

ne optužujte zvezde već očeve.

IZET SARAJLIC

A. ĐEŽALIJA

INICIJATIVE

ZA POČETAK VEOMA DOBRO

Omladinska organizacija u Krkoviću broji petnaestak članova. Pa ipak, dobro radi. Svake godine, kao i ove, u planu su radne akcije. Tako je omladina ovog ljeta brala maraske na dobro Poljoprivredne zadruge Bribirske Mostine, radila na čišćenju bunara i lokava za napajanje stoke. Sve je to potpomođalo da se nabave neki sportski rezviziti. Shodno tome, učestali su sportski susreti s okolnim mjestima: Piramatovcima i Bribirom. Na tim nastupima omladina Krkovića polučila je uspjeh.

Kada je riječ o sportu nema se na umu isključivo, kao što obično biva, nogomet. Pored nogometne veoma je popularna odbojka i rukomet, a omladini pokazuju znatan interes i za šah. Mnogi vjeruju da upravo omladinskoj organizaciji treba zahvaliti da u selu ne vlađa mrtvilo.

Omladinska organizacija, međutim, nije zadovoljna s onim

mni su da potrebne radove na podizanju čitaonica sami izvode, ali drže da bi im pomoći sa strane veoma dobro došla. Tu se prije svega misli na materijal. Omladinci su u tome uporni, oni se nadaju da će im se pružiti kolika tolika pomoći sa strane. Kad se čitaonica podigne to bi bilo kulturno žarište čitavog sela. Ona će, pored ostalog, omogućiti da rad organizacije Saveza omladine u Krkoviću postane još bolji.

Omladina se nuda da će tu njihovu inicijativu potpomoći i Općinski komitet Saveza omladine, koji im je već obećao pomoći za nabavu sportskih rezvizita. Mladi vjeruju da će ta pomoći uskoro stići.

gradske vijesti

KINEMATOGRAFI

»TESLA«: premjera francuskog filma — LIJUBAVNICI IZ TERVELA — (do 27. IX) Američki film — KROZ PLAININE DIVLJEG ZAPADA — (28—29. IX)

»20. APRILA«: premjera američkog filma — PLAMTECA ZVIJEZDA — (do 27. IX) Francuski film — SVETAC VODI IGRI (28. IX)

DEŽURNE LJEKARNE
Do 25. IX — II narodna — Ulica bratstva jedinstva.
Od 26. IX — 2. X — I narodna — Ulica Božidara Petranovića.

MATIČNI URED

ROĐENI

Milan, Ante i Mirjane Renje; Vesna, Budimira i Stoje Morić; Stipe, Dane i Ivanke Slavica; Nediljka, Marka i Cvije Poljičak; Željka, Tomislava i Mare Troskot; Dražen, Josipa i Milke Kandido; Višnja, Ante Lasana i Marije Juričev-Dumpalov; Nikita, Anđelke Opačić; Ojdana, Jose i Marije Čužela-Bilacić; Dijana, Mate i Tonke Mrčela; Branko, Krste i Norme Antulov-Fantulin; Mirjana, Marijana i Zorke Žaja; Igor, Miroslava i Olge Kovacev; Željko, Nikole i Milke Miletić; Božena, Milenka i Marije Reljanović; Nikiša, Čedomira i Blaženke Vulinović-Zlatan; Neno, Marka i Anke Kursar; Nevija, Grozdanić Ivo i Marije Turčinov; Živana, Mate i Nevenke Parat; Jadranka, Vasilia i Ratke Leskarovski; Helena, Ante i Rose Matijašić; Tona, Paške i Slavke Pižić i Miroslav, Dušana Marinković i Dumice Antić.

VJENCANI

Birin Šime, pomorac — Čukrov Dunja, domaćica; Šarić Stevan, šofer — Horvatinović Nada rođ. Miloša, radnica; Lešić Mate, mašinista — Baćelić-Medić Antula, radnica i Periša Veseli, službenik — Ljubičić Stana, službenik.

UMRLI

Goreta Joso pok. Ante, star 73 godine; Čorić Josip pok. Ante, star 77 godina; Krasić Radivoj pok. Krste, star 44 godine; Jolić Marko Nikolin, star 17 godinu; Mićin Antica rođena Lasan, stara 37 godina; Perišić Perka rođena Pavasović, stara 67 godina; Brajković Marija rođena Berović, stara 80 godina i Stengel Ilze rođ. Kirvel, stara 39 godina.

Obavijest

Komisija za osnovna sredstva ugostiteljskog poduzeća »SUBICEVAC« - Šibenik daje u prodaju slijedeće predmete: rabljene stolove i stolice (vrtne), dva stednjaka na drva jedan sa četiri ploče, a drugi sa 6 ploča, 1 elevizor marke RIZ ekran 39, gramofon, 1 mašina za pranje ubla i još neke rabljene predmete iz osnovnih predstava.

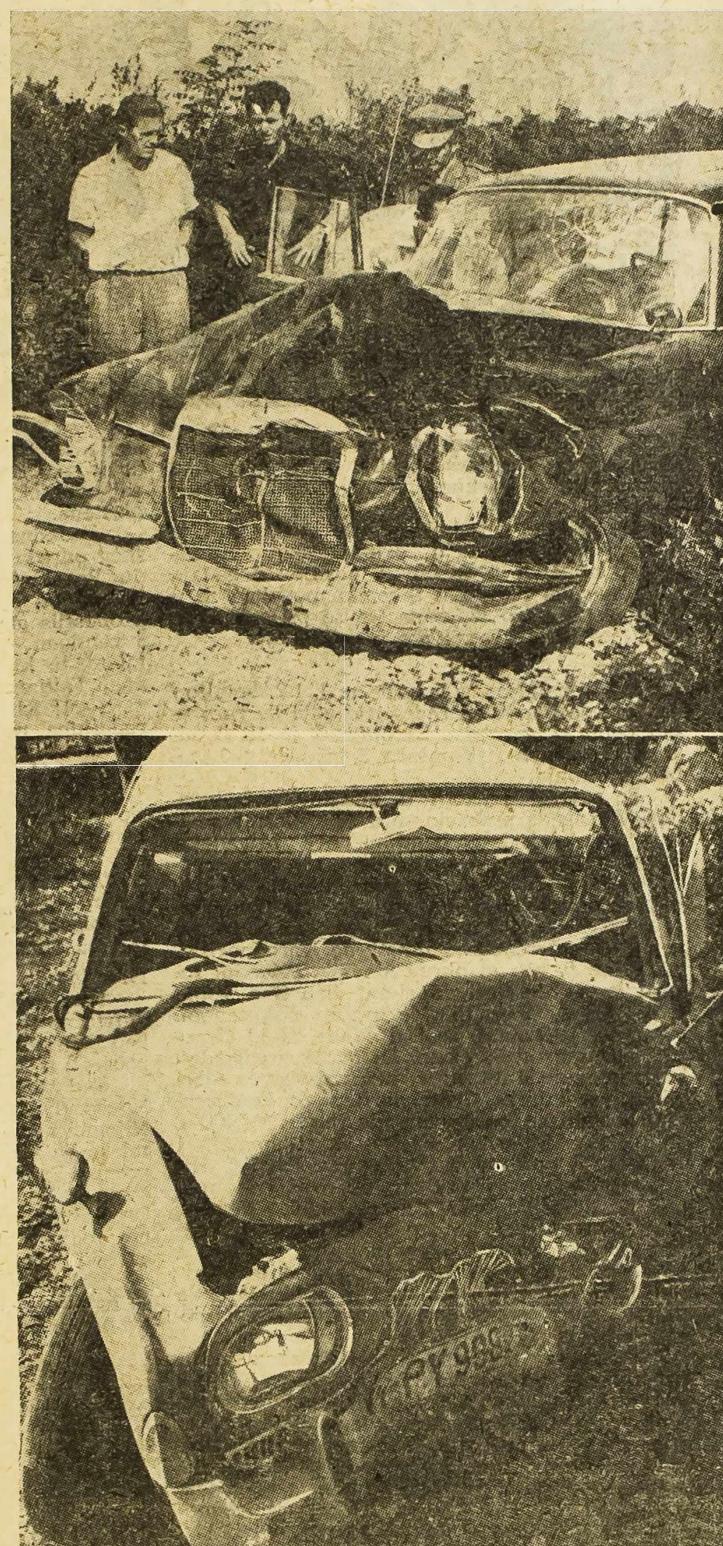
Zainteresirana lica neka se obrate upravi ugostiteljskog poduzeća »SUBICEVAC« - Šibenik.

MALI OGLASNIK

PRODAJE se 1 hrastov bordanj (tinjac) od 40.000 litara. Cijena 15 dinara po litri. 1 bordanj (tinjac) od jelovine, sadržine 40.000 litara. Cijena 10 dinara po litri. 2 hrastove batre u rasutom stanju. Cijena vrlo povoljna. Sve se može vidjeti kod M. Bedrice u Skradinu.

MIJENJAM DVOSOBNI STAN (novogradnja) u Osijeku za sličan u Šibeniku. Upitati: Mikulandra, Benkovačka 2. Šibenik.

Uzroci teških saobraćajnih nesreća

Treća po redu teška saobraćajna nesreća na Jadranskoj magistrali Šibenskog područja, koja je ugasila još jedan ljudski život, potvrdila je na žalost dosada stečena iskustva da se ovakve katastrofe dešavaju prvenstveno zbog prevelike brzine, nepravilnog preticanja i neodgovornog držanja vozača prema saobraćajnim propisima i disciplini vožnje.

Izgled samih automobila nakon sudara sam za sebe govori o tome kolika je bila brzina u trenutku kada su vozila naletjela jedno na drugo. Ova nesreća ne začinjuje kad se zna kako se vozi našim cestama. Preticanje se vrši bez ikakvog obzira, prevelikim brzinama i na mjestima na kojima je to izričito zabranjeno.

Valja istaći i ovo: strani vozači su nepažljiviji od domaćih.

Na slikama: razmrskani »mercedes« i »taunus« nakon sudara. (J. Č.)

(Nastavak sa 1. strane)

ne. U takvim slučajevima, naravno, stvar neće izbiti na vidjelo, ostati će, da tako kažemo, zataškana, ali može povući za sobom ne jednu nego niz drugih nepravilnosti. Sva je sreća što ipak tako često ne biva, jer i organi upravljanja postaju sve svjesniji da njihova upravljačka funkcija nije mrtvo slovo na papiru, već zakon koji daje osnov da se reagira svakom prilikom ali — na vrijeme, poštano, bezrezervno, odlučno. To je put, najbolji put da se nepravilnosti isključe iz naše svakodnevne praktike.

D. B.

Turizam na području šibenske komune

STRANI GOSTI SVE BROJNIJI

Uza sve evidentne ograde, uočljiv je napredak turističke grane privrede na području šibenske komune. Tu konstataciju može se potkrijepiti nizom pokazatelja. Iako bi se, naravno, u svim afirmativnim zaključcima i sudovima zacijelo našlo izvjesnih, možda i ne baš nevažnih, sitnica koje bi svjedočile o uočenim propustima, jedno je izvan dvojbe: ova nam je godina donijela osjetan porast gostiju iz inostranstva. Sudeći čak po nekim indicijama u tom pogledu mogli smo biti još zadovoljniji, pod pretpostavkom, naravno, da se već ranije, a i u toku sezone nisu dešavali poneki propusti. Bilo kako bilo, a sezona i njeni konačni plodovi još nisu evidentirani, nema razloga da ne budemo zadovoljni.

Zašto je to tako i koji su nas putovi doveli do tog zadovoljenja uglavnom je, čini se, poznato. Ne nalaže nam se potreba da opetovanje govorimo o pozamašnim investicijama, novoj asfaltnoj traci Jadranke ceste ili, možda, o povećanju ležaja u kućnoj radinosti. Sva ta tri čimbenika, a vjerovalno i ne samo oni, bili su poluge i kotačići jedne uspješne turističke sezone, koja, recimo, u bilanci svojih prvih osam ovogodišnjih mjeseci biježi da je turistička mjesta na šibenskoj rivijeri posjetilo 67.910 gostiju.

Prema podacima što smo ih dobili u Turističkom savezu općine Šibenik, od početka siječnja do kraja kolovoza ove godine šibensku rivijeru posjetilo je 47 tisuća domaćih i 20 tisuća stranih gostiju. Te brojke date su u globalu. Može li se njihovom međusobnom upoređenjem donijeti neki zaključak? Vjerovatno može. Iako nismo skloni prikloniti se tvrdnji da smo ove godine, gledajući broj stranih gostiju, mogli privući još više domaćih, čini se da takvo rezoniranje nije bez oslonca. Karakte-

rističan je, međutim, još jedan podatak: gosti iz inostranstva boravili su ove godine prosječno kraće na šibenskom području nego lanske godine. Kada se tome doda podatak da je upravo ove godine Šibenik i okolna mjesta posjetilo blizu šezdeset posto više stranih gostiju nego lanske godine, onda zacijelo s prvim verbalnim podatkom ne možemo biti zadovoljni. Istina, golem broj stranih gostiju polazi na ljetovanje vlastitim sredstvima, ali je tačna također i primjedba da bi i ti »motorizirani nomadi« odsjeli u nekom mjestu malo više, kada bi bilo ... No, to prelazi okvire ovog napisu, ali će zacijelo biti dobar prilog napisu što će biti osvrta na cjelokupnu ovogodišnju turističku sezonu u šibenskom kraju.

Vjerujući da brojčani pokazatelji ponajbolje ilustriraju ovogodišnje turističko ljeto (zar baš ljeti i zašto baš ljeti?), zabilježit ćemo da je u prvih osam mjeseci ove godine u svim turističkim mjestima na području šibenske komune noćivalo više od 144.700 gostiju. Iako je jedan, a da li uisti-

nu i samo jedan, paradoks ovašnjeg turizma da neka mjesto kao Vodice, Primošten i Murter, imaju ostvaren veći broj noćenja nego grad Šibenik, ne može se nijekati opravdanost onoga što je tome doprinijelo. Ostaje, možda, jedino da se ispita i preispita kako to i zašto stoljetni grad ispod Subičevca još uvijek ne može, dijelom se i zna zašto, u potpunosti iskoristiti one ljetne i turističke potencijalne mogućnosti tako darežljivo uspavane na dohvati luke, možda prema slapovima Krke, zaciјelo prema jedinstvenom ambijentu Kanala.

Na kraju, ostavljajući lijep broj za sada nedovršenih misli, primjedbi, pa i sugestiju, zaokružit ćemo ovih prvih osam mjeseci ovogodišnje turističke sezone na području šibenske komune podatkom da su gosti iz inostranstva ove godine realizirali trideset posto noćenja više nego u istom razdoblju lanske godine. Dočekati posjetiocu, međutim, nocivali su za oko pet posto više nego minule godine. Ostavljajući globalni zaključak uspješnosti turističke sezone, premda je uglavnom bilo ono što je trebalo biti, ustvrdit ćemo uza sve eventualne i izričite ograde da nam zadovoljstvo ne smiju pomutiti uočeni i neuočeni propusti. Uz suglasnost, naravno, da na njih trebamo konstantno misliti i ne prepustiti ih zaboravu, jer bi se u tom slučaju, mogli, ponoviti.

D. B.

Ratni zločinci

Svedski film. Režija:
Tore Sjoberg

Na kraju ovog rijetko potresnog filma komentator kaže da bi zaboraviti nacističke zločine značilo stvoriti uslove za njihovo ponavljanje, a to civilizirano čovječanstvo ne smije nikako dozvoliti. Ovakvo oživljavanje jezivih dokumenata starih gotovo 20 godina nalazi puno opravdanje baš u tim riječima komentatora, te je, koliko god bili mučni, potrebno da ih svatko vidi. Ne možemo reći da sve ovo prvi put vidiemo, ali teško da smo snimljene dokumente o nacističkim zločinima vidjeli ovako savršeno komponirane i montirane, tako da kombinirane sa sudnjem u Nürnbergu, daju gotovo kompletan prikaz monstroznosti njihovih nečovječnih aktera. Interesantno je da su film proizveli Švedani, koji direktno na svojim ledima nisu osjetili nacističku čizmu, ali da on zato ipak nije ništa manje angažiran u cilju izazivanja krajnjeg zgražanja i revolta.

Žena u domaćoj haljini

Engleski film. Režija:
J. Lee Thompson

Iznoseći problem bračne kognizencije, ovaj film je zašao duboko u njegovu srž, iako mu ne nalazi rješenje. Zapravo, ne imajući snage da uništi nešto što egzistira samo zahvaljujući navikama prosteklim iz dugogodišnjeg zajedničkog bitisanja. Pored zaposlenih osoba prijavljivali su se i srednjoskolci,

živiljenosti, on produžava postojanje jednog stanja kojem se ne nazrijeva svjetlijia perspektiva i tako izbjegava končnu traumu, smatrajući je, valjda, i previše okrutnom. Takav epilog svakako najviše odgovara željama gledalaca, ali da li je to i jedino razumno, stvar je svakako za diskusiju. Vrijednost, i to ne mala, filma je u savršeno realnom i realističnom prikazu tog svakidašnjeg i svagdašnjeg problema, u njegovoj bliskosti i neposrednosti. Zahvaljujući tome gledaoci postaju gotovo aktivni učesnici drame koja se odvija na platnu. Zato je utisak kojeg on ostavlja neobično snajan. Zašlugu za to treba bez daljnje pripisati i izvrsnoj Yvonne Mitchell, koja je ostvarila kreaciju najvećeg formata.

Gangsteri i filantropi

Poljski film. Režija:
Jerzy Hofman i Edward Skozevski

Poljska satira, zahvaljujući njenoj smjelosti i životnosti, prilično je poznata u svijetu. Dosad se ona iživljavala uglavnom na kazališnim daskama, dok nam ovaj film pokazuje i njen prodror u sedmu umjetnost. U dvjema paralelnim storijama, koje naoko nemaju nikakve međusobne veze, variraju se i ismijavaju pojave gangsterizma i varalaštva u savremenoj poljskoj sredini. Dok su, međutim, gangsteri primjerno kažnjeni, varalice, zahvaljujući nizu društvenih slabosti, slavi se kao filantrop.

Film obiluje duhovitim situacijama, koje gledaoci neobično zabavljaju i govore o inventivnosti i bogatstvu ideja njegovih autora. On predstavlja bez daljnje još jednu afirmaciju poljske kinematografije i treći pozitivan prilog kvalitetu filmskog repertoara ovog tjedna u šibenskim kinima.

Eugenije Onjegin

Sovjetski film. Režija:
Roman Tihomirov

Ovakvo transponiranje ope na film ima jedino opravdanje na želji da se s pojedinim vrhunskim opernim djelima upoznaju i oni kojima su ona imale nepristupačna i tako široko popularizira ova muzička grana. Inače, rezultat je redovito, pa i u ovom slučaju, nešto što nije ni opera ni film. Naime, opera, sjeckanjem na kadrove, gubi na cjelevitosti svog izraza i neposrednosti, a ako su gledaoci još prisiljeni da se koncentriraju na titlove, onda je i muzički doživljaj ograničen. S druge strane, film ne podnosi relativnu statičnost opere, koja se ne može izbjegći usprkos njegovim specifičnim izražajnim sredstvima koja omogućavaju proširenje scen-skog prostora, kadriranje, mijenjanje planova i ostalo. Veća dinamičnost bi se sigurno postigla u srednjem umjetnost. U dvjema paralelnim storijama, koje naoko nemaju nikakve međusobne veze, variraju se i ismijavaju pojave gangsterizma i varalaštva u savremenoj poljskoj sredini. Dok su, međutim, gangsteri primjerno kažnjeni, varalice, zahvaljujući nizu društvenih slabosti, slavi se kao filantrop.

— b —

Drugia savezna nogometna liga

KATASTROFA U GOSTIMA

„Slavonija“ - „Šibenik“ 6:0 (2:0)

Igralište u Osijeku. Gledalaca 3500. Sudac Varaždinec iz Zagreba. Strijelci: J. Gučmirtl 4, Piljaš i K. Gučmirtl.

Šibenik: Širković, Marenčić, Friganović, Žepina, Miljević, Stošić, Živković, Orošnjak, Stanišić, Relić, Perasović (Grgić).

Slavonija: Vratil, Crnković, I. Gučmirtl, Čulin, Lončarić, Piljaš, Bijelić, K. Gučmirtl, Karanđžić, J. Gučmirtl, Tijan (Takač).

Nakon dolaska igrača „Šibenika“ razgovarali smo sa vođom puta Jerom Blaževićem, koji je o nedjeljnom susretu u Osijeku izjavio slijedeće:

— Do 22. minute snage na terenu bile su izjednačene, mada su domaći izveli nekoliko opasnih napada. U 23. minuti pao je prvi zgoditak, koji je ujedno

Međunarodni plivački susret

Pafawag - Šibenik 73:37

Prošle srijede na bazenu PK „Šibenik“ održan je prijateljski vaterpolo i plivački susret između ekipa »Pafawag« iz Vroclava (Poljska) i domaćeg »Šibenika«. U plivanju su pobijedili gosti sa velikom razlikom od 73:37 bodova. Susret u vaterpolu završio je neodlučno 5:5.

»Pafawag« je treće plasirana ekipa na ovogodišnjem prvenstvu Poljske. U njenoj ekipi nastupilo je i nekoliko reprezentativaca.

Ekipa »Šibenika« nastupila je sa Sinišom Belamarićem koji cijelu sezonu nije trenirao. On je na 100 metara ledno postigao dosta dobro vrijeme (1:11,4). Osim njega vrijedno je istaknuti Mišu Martinovića koji je izvojevao jedinu pobjedu za domaću momčad. Osim toga Martinović je oborio klupski rekord na 200 metara leptir kojeg je držao Karković. Od plivačica najbolja je bila Juras koja je također oborila rekord na 100 metara leptir.

REZULTATI:

MUSKI: 400 m slobodno 1. Martinović (S) 4:53,1 i 2. Šampanski (P) 5:06,0; 200 m prsno 1. Časlav (P) 2:54,4 i 2. Kandžić (P) 2:55,5; 100 m slobodno 1. Tadeuš (P) 1:02,4 i 2. Pavelka 1, Dipel 1, Česlav 1, Šampanski 2, Januš i Rinčinski 1:17,0.

SIBENIK - PAFAWAG 5:5 (1:1, 2:1, 0:2, 2:1)

ŠIBENIK: Bogdanović, Stojnić 1, Baica, Belamarić 2, Martinović, Jerković i Dean 2.

PAFWAG: Nakić (kao gost), Pavelka 1, Dipel 1, Česlav 1, Šampanski 2, Januš i Rinčinski 1.

Igra je bila dosta slaba i nezanimljiva. U prvoj četvrtini gosti su bili bolji i zasluženo su došli u vodstvo. Tek u početku druge četvrtine domaći su se razigrali i uspjeli su postići vodstvo. I kad se nitko nije nadao gosti su u trećoj četvrtini poveli 4:3. Interesantno je napomenuti da domaći u tom dijelu nisu iskoristili 2 četverca.

Najbolji igrači su bili Nakić, Šampanski i Belamarić.

Susret je vodio Knežić iz Šibenika. — da —

Dalmatinska nogometna zona

Težak poraz „Rudara“

U IV kolu dalmatinske zonske lige ekipa »Zadra« pobijedila je »Jugovinu« u gostima i tako izbila na čelu tablice. »Jadrane« je kao gost svladao »Solinu«, Doški je pobijedio »Uđarniku« na svom terenu, dok je »Dinara« osvojila bod u Zadru.

Rezultati: Jugovinil — Zadar 0:1, Solin — Jadrana 1:2, Omladinac (Z) — Dinara 1:1, Junak — Omladinac (V) 2:0, Doški — Uđarnik 5:1, Zmaj — Rudar 5:0.

Z.MAJ — RUDAR 5:0 (2:0)

Igralište u Makarskoj. Gledalaca oko 500. Sudac Borčić iz Splita.

Strijelci: Kržanić, N. Andrijašević 2, i D. Pušarić 2.

Zmaj: Rančić, Premeru, Topić (Granić), T. Pušarić, Andrijašević, D. Pušarić, Isovčić, Kržanić, Letica, N. Andrijašević.

Rudar: Čurković, Čakić, Bujarica, Šikić, Ramljak II, A. Tomić, Bjegović, Dučić, Ramljak I, S. Tomić, Ž. Tomić.

Fizički nedovoljno pripremljena i tehničkih neizgrađena momčad Rudara visoko je poražena u Makarskoj od iskusnije ekipe Zmaja. Rudar je imao snage da se ravnopravno boriti samo 30 minuta. Da je u tom periodu iskoristio svoje tri sto-

postotne šanse, koje si je stvorio, njegov voda navale, rezultat bi bio znatno povoljniji.

Pošlije nekoliko uspješnih intervencija, Čurković je prvi put svlađan u 32. minuti kada je Kržanić udarcem glavom poslao loptu u desni ugao. U istom ugu našla se lopta i 6 minuta kasnije, a poslao ju je Andrijašević s udaljenosti od 10 metara.

U prvom poluvremenu i Rudar je po Bjegoviću postigao efektan gol, ali ga je sudac poništio zbog ofsađa.

Već u prvim minutama drugog poluvremena Rudar je zbog ozlijeda ostao bez Šikića i Bjegovića, koji su statirali i povremeno napuštili teren, pa su domaći kroz oslabljenu obranu i proriđenju navalu lako postigli još tri gola. Sve su to bili golovi iz neposredne blizine i dobar vratar gostiju bio je nemocan.

Igra je bila osrednje kvalitete, a u drugom poluvremenu i ispod kvaliteta. U njoj se nije niko naročito istakao.

Susret je s greškama vodio Borčić iz Splita. (c)

PODSAVEZ SIBENIK

U nedjelju je odigrano II kolo Šibenske podsavezne lige. Kao u prvom kolu i ovoga puta pobijedile su uglavnom domaće ekipе. Najveću pobjedu izvojevao je »Metalac« nad »Aluminijem«. Neriješen rezultat postignut je u Tribunju, gdje je »Požar« osvojio bod. Druga ekipa »Šibenika« van konkurenčije porazila je »Kolektivac«. Nakon nedjeljnog utakmica u vodstvu se nalaze »Polet«, »Kolektivac« i »Metalac« koji imaju po dva boda.

Rezultati: Soški — Polet 2:0, Metalac — Aluminij 5:1, Mladost — Požar 1:0 i Šibenik II — Kolektivac 9:1.

TABLICA

Polet	2	1	0	1	3:2	2
Kolektivac	1	1	0	0	4:3	2
Metalac	2	1	0	1	5:4	2
Soški	2	1	0	1	2:2	2
Aluminij	2	1	0	1	3:5	2
Mladost	1	0	1	0	1:1	1
Požar	2	0	1	1	4:5	1
Šibenik II	2	2	0	0	15:1	4

Vitomir Gradiška

**NOB
1944.**

Cetvrtasta brigada je izvršila fingiran napad na Benkovac poslije čega je u toku noći prema dobivenom novom zadatuču krenula za Ervenik.

Mornarički narednik Nikola Lušić, koji je bio naš obaveštajac u okupatorskoj mornaričkoj komandi u Šibeniku, poslije događaja s mornarima NDH-a u Šibeniku povukao se u ilegalnost, izašao iz grada, te se prijavio Okrkomitetu KPH Šibenik na raspologanje.

17. rujna:

1. i 2. bataljon V brigade te 1. i 2. bataljon VI brigade napali su Smoković gdje su razoružali četnički garnizon. Zarobljeno je 55 četnika, a zaplijenjeno 19 pušaka, 3 pištolja, 600 metaka i 5 konja.

Po završenoj akciji u Smokoviću 2. bataljon V brigade prebacio se u selo Kožulj poviše Kašića, dok je 3. bataljon ove brigade u Islamu Grčkom, a 4. u Kašiću.

Oko 16 sati izvršena je koncentracija VI brigade u selu Prkosu radi napada na Žemunik.

U Kruševu na terenu Primoštena održana je prva konferencija Jedinstvene Narodno-oslobodilačke fronte za okrug Šibenik. Prigodni referat je podnio Gušte Šprljan, član Okr. komiteta KPH Šibenik. Bilo je mnogo diskutanata. Na kraju je izabran izvršni odbor od 13 članova u plenum od 43 člana. Za prvog predsjednika izabran je Ante Antić, industrijalac iz Šibenika, a za tajnika Gušte Šprljan. Sa konferencije poslani su pozdravni telegrami AVNOJ-u, ZANVOH-u, Oblasnom NNO-u za Dalmaciju i JNOF-u. U pozdravnom telegramu JNOF-u Hrvatske kaže se: »Okupljeni na ovoj konferenciji da jedinstvu Srbi a Hrvati našeg okruga, tamo najubojitijem oružju naših naroda, koje smo u toku iste cementirali vlastitim krvlju, dademo čvrsti organizacioni oblik, šaljemo Vama našem političkom predstavništu iskrešne pozdrave.

Objećajemo da ćemo postojeći sloganu među roditeljima raznih političkih nazora i vjernih uverenja kao i pripadnika raznih društvenih slojeva našega okruga produbiti i učvrstiti. Čvrsto vjerujemo da ćemo ovako složni, uedinjeni i organizirani u JNOF-i biti i očajni naša snažnija poluga u stvaranju naše nove Federativne države Hrvatske u slobodnoj demokratskoj federativnoj Jugoslaviji.

Nastojanja političkih vampira, pokonanih režima stare Jugoslavije da razbiju sloganu i jedinstvo naših naroda i da unište tekovine naše srpske borbe razbit će se kod prvog počušaja o granitnu čvrstinu redova naše JNOF-e.

Zivićevo bratstvo i borbeno jedinstvo srpskog i hrvatskog naroda!

Zivićevo slogan svih slobodoljubivih snaga naše zemlje!

Zivo NOF Hrvatske:

Delegati sa konferencije JNOF-a za okrug Šibenik!

Njemci su napustili otok Prvić i snage tamošnjeg garnizona povukli u Šibenik.

Kod Pranatnice je 1. bataljon Šibensko-trogirskog odreda vodio borbu s njemačkim osiguranjem na cesti i jednom kolonom od 5 kamiona. Uslijed koncentrične artiljerijske i minobacačke vatre neprijatelja, naš se bataljon povukao ne utvrđivši neprijateljske gubitke.

Aktivnost flotide III POS-a:

P. C. 26 ie iz Žiria isplovio za Kapriju sa 12 dvojica kojih su se imali prebaciti na konvoj.

P. C. je takođe navečer isplovio iz Žiria za Kapriju vozeći 30 boraca kojih su se prebacili u gajete na konvoj, dok je ovaj P. C. 23 i P. C. 21 bio na osiguranju kanala kod otoka Prćevca.

Prevozni brod »Hvala bogu« isplovio je iz Kornata za Žirje sa 18 prolaznika, dok je »Srce Isusovo« dovezlo na Žirje materijal iz Kornata.

18. rujna:

Nešto iza vnoći jedinice Pete brigade otočne su napad na neprijateljski garnizon u Žemuniku. Treći i četvrti bataljon voć su bili ušli u jedan dio Žemunika, ali ih je zatekla zora, pa je Štab brigade novukao batalione na polazne položaje.

Prvi bataljon VI brigade nalazio se u Kožulju, a jedna novčana žeta u selu Pridrazi gdje je učršćena mobilizacija. U međutremenu je 2. bataljon zarobio 6 naporužanih četnika u zaseoku Jokići i uhvatio 3 odbiegle iz Žemunika.

U međutremenu je III bataljon ove brigade išao u pomoć Zadarskom odredu koji su Nijemci odbacili od Poljnika, pa je rastiero neprijatelja. U toj akciji ovaj bataljon je ubio 7, a ranio 7 Nijemaca, ali je pri tom izgubio 1 borca i imao 3 ranjena.

I 4. bataljon XIV brigade krenuo je za Cerovo, dok je 2. na liniji Pena — Malovan odbracio Nijemce prema Otriću, a 1. vode također uspješnu borbu kod Čerova dola s Nijemcima.

U Vodicama su Nijemci digli u zrak vlastite baterije na brdu Mrzancu, a municiju odvezli u Šibenik. Još im je ostala jedna ba-

terija, na Srimi, a jedna na mjesnom groblju u dovicama. Istog dana Nijemci su uništili svoje vojne objekte na poluotoku Kremiku kod Prirošća.

Jedna četa 1. bataljona Šibensko-trogirskog odreda postavila je zasjedu na cesti između Prapratnice i Ljubotvice, kojom je naišla kolona od preko 50 njemačkih vozila. Ova je propustila glavnu kolonu, a napala začelje na 5 kamiona. U borbi su oštećeni napadnuti kamioni, te je oslobođeno 10 zarobljenih partizana, 8 Talijana i 5 Engleza.

U Kistanjama su Nijemci uhapsili II rodoljuba, među kojima i Milana Macuru pok. Stevana koga su odmah strijeljali.

Aktivnost flotide III POS-a:

P. C. je u toku noći u dva navrata odlazio od Kornata do Žirja prevozeći ljudstvo i materijal, dok su P. C. 21, P. C. 23 i P. C. 24 bili na osiguranju kanala prema Kamenoj kod otoka Prćevca. Motorni jedrenjaci »Tomislav« i »Srce Isusovo« krenuli su sa Žirja u Lavsu s prolaznicima, a »Sv. Ivan« i »Neptun« stigli iz Visa s materijalom u Lavsu.

19. rujna:

Peta brigada je otpočela napadom na Nadin tačno u 21 sat. Borba